

ANKSIOLITIKI IN POVIŠAN KRVNI TLAK

Sonja Perovnik
Ana Petek

OPIS PROBLEMA

1. Ali je v skupini odraslih oseb, ki zaradi povišanega krvnega tlaka brez znakov hipertenzivne krize iščejo pomoč v urgentni ambulanti smiselna uporaba anksiolitika namesto antihipertenziva?

RELEVANTNOST PROBLEMA

Pogosta situacija: V urgentno ambulanto pride 60 letna gospa zaradi povišanega krvnega tlaka nad 180/100, ob tem je zelo zaskrbljena.

V času dežurstva v ambulanto zelo pogosto pridejo zelo zaskrbljeni bolniki, ker imajo povišan krvni tlak. Navadno pridejo zvečer ali ponoči, ko bi si želeli obravnavati le stanja, ki so res nujna, obravnava takega bolnika pa navadno traja kar nekaj čas (predvsem razlaga, da stanje ni nevarno in čakanje da RR pade, če se odločimo za zdravljenje z zdravili).

V klinični praksi sva že nekajkrat videli, da anksiolitik učinkovito reši težavo. Zanima naju, če je to podrito tudi z dokazi.

PREGLED RELEVANTNIH ČLANKOV IN VIROV

1. Tandeter H.. **Hypothesis: A single dose of an anxiolytic may prevent unnecessary visits to the emergency room during blood pressure elevations.** *Med Hypotheses*. 2016 Mar. 88:35-7. (PubMed)
2. Grossman E., Nadler M., Sharabi Y., Thaler M., Shachar A., Shamiss A. **Antianxiety Treatment in Patients With Excessive Hypertension.** *American Journal of Hypertension*, Vol. 18, Issue 9. 1 September 2005. 1174–1177 (PubMed)
3. Yilmaz S., Pekdemir M., Tural U., Uygun M. **Comparison of alprazolam versus captopril in high blood pressure: a randomized controlled trial.** *Blood Press*. 2011 Aug;20(4):239-43 (PubMed)

POVZETEK VIROV IN OSNOVNIH DILEM

Pogoste meritve krvnega tlaka in posledično vedno višje vrednosti zaporednih meritev povzročajo pri bolnikih precej anksioznosti, anksioznost pa kratkoročno poviša krvni tlak. (1)

Skoraj 10% obiskov v urgentnih ambulantah je zaradi povišanega krvnega tlaka, kljub temu, da gre le v 7,5% za hipertenzivne krize. (1)

Če ob povišanem krvnem tlaku ni znakov okvare tarčnih organov, ni dokazov, da bi imelo znižanje tlaka kakršne koli pozitivne učinke. (2)

V primerjavi s kaptoprilom sta se diazepam in alprazolam izkazala kot enako učinkovita pri zniževanju krvnega tlaka. (1)

Ob uporabi anksiolitika je verjetnost za prekomeren padec krvnega tlaka manjša. (2)

Predlog ukrepanja: bolnik, ki si doma izmeri povišan krvni tlak, ob tem pa nima znakov hipertenzivne krize, naj vzame anksiolitik in urgentno ambulanto obišče le, če krvni tlak v 30 minutah ne pade. (1)

POVZETEK VIROV IN OSNOVNIH DILEM

Do sedaj izvedene raziskave:

V eni od študij so opazovali 36 bolnikov, prejeli so diazepam 5mg p.o ali kaptopril 25mg sublingualno. Opazovali so jih 3 ure (redne meritve RR in fr.). V obeh skupinah je krvni tlak padel, pri tistih, ki so prejeli diazepam celo nekoliko bolj. (2)

V drugi študiji so primerjali 53 bolnikov, ki so obiskali urgentno ambulanto zaradi povišanega RR. S pomočjo točkovnikov so izmerili tudi stopnjo anksioznosti. Večina je bila visoko anksioznih. Polovica jih je prejela alprazolam 0,5mg, druga polovica pa kaptopril 25mg. Po dveh urah je v obeh skupinah RR primerno padel, niso opazili bistvene razlike med zdravili. Opazili pa so pomembno povezavo stopnje anksioznosti po VAS z višino sistolnega RR. (3)

VIRI, KI BI JIH PRIPOROČILI V BRANJE:

Grossman E., Nadler M., Sharabi Y., Thaler M., Shachar A., Shamiss A. **Antianxiety Treatment in Patients With Excessive Hypertension.** American Journal of Hypertension, Vol. 18, Issue 9. 1 September 2005. 1174–1177 (PubMed)

PRIPOROČILO ZA PRAKSO

Raziskav na tem področju je malo in so narejene na majhnih vzorcih (36 in 53 pacientov)

Vse do sedaj opravljene raziskave so pokazale enakovrednost delovanja anksiolitika ali antihipertenziva: diazepam 5 mg ali alprazolam 0,5 mg ali kaptopril 25 mg

Zaključek:

Bolniku, ki si doma izmeri povišan krvni tlak, ob tem pa nima znakov hipertenzivne krize razložimo, da ne gre za nujno stanje. Doma naj vzame anksiolitik in urgentno ambulanto obišče le, če krvni tlak v 30 minutah ne pade.

Izbira zdravila za zdravljenje v ambulanti je v vaših rokah, obe zdravili sta v raziskavah primerljivo učinkoviti. Prednost kaptoprila je, da imamo z uporabo bistveno več izkušenj.